

Abortion RIGHT

Memorandum voor de verkiezingen 2024

EuRight

Abortionright.eu

www.abortionright.eu

Platform Abortion Right Memorandum voor de verkiezingen 2024

Recht op vrijwillige zwangerschapsonderbreking voor alle vrouwen*¹

Dit platform werd in 2011 opgericht als een structuur met een waakhondfunctie en de mogelijkheid om actie te voeren. De leden zijn Nederlandstalige en Franstalige partnerorganisaties met expertise op het gebied van seksuele en reproductieve rechten van vrouwen*². Doel is het behoud van het recht op vrijwillige zwangerschapsonderbreking en de vrije toegang voor alle vrouwen* (zwangere en niet-zwangere vrouwen), in België, Europa en overal ter wereld.

Het recht op abortus is een fundamenteel recht van vrouwen* op zelfbeschikking over het eigen lichaam en vormt een van de uitdagingen van de openbare gezondheidszorg. In eigen land, in Europa en zeker in de rest van de wereld zien we hoe heel wat individuen, politieke partijen, instellingen en groeperingen de krachten verenigen om de toegang tot abortus alsmoer moeilijker te maken. De tegenstanders spelen op het schuldgevoel van vrouwen* en verspreiden desinformatie. Er worden steeds meer beperkingen opgelegd en voorwaarden toegevoegd. Het Platform Recht op abortus wil dat dit recht effectief blijft bestaan en dat het discours van de tegenstand ontmaskerd wordt door wetenschappelijke argumenten, de ervaringen van vrouwen* en van de mensen van op het terrein.

Onze belangrijkste eis: **ten minste de aanbevelingen van het comité van experts** aangesteld door de overheid **gebruiken om de abortuswet te evalueren**³. Het platform **weigert** resoluut dat het thema **nog eens ingezet wordt als pasmunt** tijdens de toekomstige parlementaire debatten en regeringsonderhandelingen zoals dat in 2019 het geval was.

¹ *vrouwen: deze term staat hier voor vrouwen en alle personen die zwanger zijn

² l'ULB, Centre d'Action Laïque, Centre du Libre Examen, Centre Séverine, Conseil des Femmes Francophone de Belgique (CFFB), deMens.nu-Unie Vrijzinnige Verenigingen vzw, Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging (HVV), Fédération des Centres de Planning et de Consultations, Fédération des Centres Pluralistes de Planning Familial, Fédération Laïque de Centres de Planning Familial, Fédération militante des Centres de Plannings familial solidaires – Sofélia, FGTB-ABVV, Furia, GACEHPA, Garance, Humanitish Verbond, LUNA, Médecins du Monde – Dokters van de Wereld, Nederlandstalige Vrouwen Raad (NVR), O'Yes ASBL, Synergie Wallonie pour l'Egalité entre les Femmes et les Hommes, Université des femmes, VUB Dilemma.

³ Het rapport is via deze link raadpleegbaar: https://vlir.be/wp-content/uploads/2023/03/230411-Abortion-law-and-practice-in-Belgium-uitgebreid-rapport_NL.pdf

Met het oog op de verkiezingen van 9 juni 2024 eist het Platform Recht op abortus

Op juridisch vlak

- Een **nieuwe abortuswet vanuit het medisch recht**⁴ gekoppeld aan de versoepeling van de toegangsvoorwaarden:
 - de **verlenging** van de **wettelijke termijn** voor abortus tot ten minste 18 weken
 - de **stopzetting** van de **verplichting** om **informatie** te geven over de verschillende opvangmogelijkheden van het kind
 - de **stopzetting** van de **verplichte bedenktijd** van zes dagen tussen de eerste raadpleging en de effectieve abortus; moet wel mogelijk blijven indien de vrouw in kwestie er zelf om vraagt
 - om tegemoet te komen aan de vrouwen* en de dokters die de wettelijke voorwaarden niet konden naleven, dient abortus **uit het strafrecht** gehaald te worden
 - wanneer een arts vanuit eigen persoonlijke overtuiging geen zwangerschapsonderbreking wil of kan uitvoeren, moet deze **van bij het eerste consult doorverwijzen** en het dossier opvolgen
 - een ziekenhuis of andere instelling mag **geen gezamenlijke gewetensclausule** opnemen; dit moet strafbaar zijn
 - ook moet er wettelijk bepaald worden dat het **toegangsverbod tot abortus** een **misdrijf** is, met inbegrip van desinformatie via het internet en de sociale media
- Een versnelde en vereenvoudigde administratieve procedure om bij een abortusvraag **dringende medische hulp** te krijgen binnen de wettelijke termijn
- De toelating voor **vroedvrouwen** om medicinale abortus uit te voeren en dokters te assisteren bij chirurgische zwangerschapsafbreking
- De **herziening van de gecoördineerde wetten van 10 mei 2015** met betrekking tot de uitoefening van beroepen binnen de gezondheidszorg, zodanig dat de vrije aflevering van de urgentiepil door opgeleide mensen aan het onthaal binnen de centra voor gezinsplanning gewaarborgd blijft

⁴ Gekoppeld aan de wet van 10 mei 2015 inzake gezondheidszorg en de wet van 22 augustus 2002 inzake patiëntenrechten

Op vlak van toegang tot informatie

- De **veralgemening van Evras** (Education à la Vie Relationnelle, Affective et Sexuelle) in alle schoolomgevingen, te beginnen in het kleuteronderwijs en de voortzetting van de financiële middelen hiertoe (*nvdr: Evras is een onderdeel van het onderwijsprogramma binnen de Franstalige gemeenschap*)
- Regelmatige **informatie- en sensibiliseringscampagnes** in de verschillende landstalen, komende vanuit de verschillende overheden bevoegd voor gezondheid, over het recht op abortus en gericht op het wegwerken van vooroordelen
- De publicatie van een **internetsite vanuit de FOD Volksgezondheid**, met volledige en heldere info over het wettelijk kader en met de gegevens van alle structuren die gemachtigd zijn om een abortus uit te voeren
- Een **missie en middelen voor de Nationale Evaluatiecommissie van de abortuswetgeving**: deze moet een wetenschappelijke onderzoeksopdracht krijgen m.b.t. het aantal abortussen en het verloop ervan in ons land. Zouden moeten kunnen deel uitmaken van deze commissie of geïnterpelleerd worden voor hun expertise: experts in sociologie, in epidemiologie, in seksuele en reproductieve gezondheid, artsen, juristen en mensen van op het terrein

Op vlak van vorming van professionals

- Alle **medische universiteitsfaculteiten** van het land nemen in het **verplichte curriculum de abortuswetgeving en -technieken** op, net zoals de universiteiten en de hogescholen die **gezondheidsprofessionals** opleiden
- Mensen uit de **eerstelijnszorg** moeten **geïnformeerd en gesensibiliseerd** worden en **vorming** krijgen over de toegang tot gezondheidszorg van personen in een precaire situatie, m.i.v. de toegang tot abortus

Op vlak van organisatie en toegang tot dienstverlening

- Abortus moet **gratis** zijn voor alle vrouwen*, ongeacht hun financiële en administratieve situatie, dit door de inzet van snelle en vereenvoudigde procedures
- Een **goede geografische toegankelijkheid** van de diensten buiten het ziekenhuis die abortussen binnen het eerste trimester uitvoeren (abortuscentra)
- De **psychosociale begeleiding door een multidisciplinaire ploeg** van vrijwillige en opgeleide professionals **moet behouden blijven en opgewaardeerd worden**. Deze begeleiding moet aan de vrouwen* in kwestie voorgesteld worden in aanloop naar, tijdens en na de procedure. Ook moet dit opgenomen worden in de wetgeving en gefinancierd door de overheid voor alle gezondheidsstructuren zowel binnen als buiten de ziekenhuizen:
 - de **oprichting van structuren buiten de ziekenhuizen**, waarvan de multidisciplinaire teams gespecialiseerd zijn in de uitvoering van zwangerschapsonderbrekingen tijdens het **tweede trimester**
 - bij het opzetten van deze structuren de **federaties van de centra voor gezinsplanning betrekken** alsook de **verenigingen van de professionals die abortussen uitvoeren**